

ארגון ותכנות המחשב

תרגיל 1 - חלק יבש

המתרגל האחראי על התרגיל: תומר כץ.

שאלות על התרגיל – ב- Piazza בלבד.

הוראות הגשה:

- ההגשה בזוגות.
- על כל יום איחור או חלק ממנו, שאינו באישור מראש, יורדו 5 נקודות.
  - ניתן לאחר ב-3 ימים לכל היותר.
- הגשות באיחור יתבצעו דרך אתר הקורס.
- לכל שאלה יש לרשום את התשובה במקום המיועד לכך.
- יש לענות על גבי טופס התרגיל ולהגיש אותו באתר הקורס כקובץ PDF.
  - ניתן להקליד את התשובות במסמך ה-WORD, או לכתוב אותן על גבי גרסת ה-PDF בעזרת הטאבלט החביב עליכן. העיקר להגיש בסופו של דבר קובץ PDF לבדיקה, בכתב ברור וקריא.

שאלה 1 – מעקב אחר פקודות:

לפניכם קטע קוד. נתון כי הכתובת של תחילת **data section** היא **0xDEADBEEF**. עליכם לעקוב אחר הפקודות ולרשום תוכן של נתון מבוקש במקומות שמבקשים מכם (בערכי הקסדצימלי).
אם הפקודה לא חוקית בשלב מסוים, יש לרשום **X** במקום שצריך להשלים, ולהתייחס כאילו הפקודה מעולם לא נרשמה. בנוסף, במקומו מה הבעיה בפקודה.

```
.global _start
```

```
.section .data
```

```
arr: .short 6, 0xEA, 0x22, 0x4B1D, 0b1010
```

```
buff: .fill 10, 2, 0x42
```

```
id: .long 0x19283746
```

```
key: .quad 0x0406282309052021
```

```
.section .bss
```

```
.lcomm a, 8
```

```
.lcomm b, 4
```

```
.section .text
```

```
_start:
```

```
    xor %rcx, %rcx
```

```
    movl $0x5432, %ebx
```

```
    movb $4, %bl
```

ערך rbx: 0x5404

```
    xor %rax, %rax
```

```
    xor %rsi, %rsi
```

```
    add b, %rax, %rbx
```

ערך rbx: X – הפעולה add מקבלת רק שני ארגומנטים.

```
    lea 4(arr), %rbx
```

ערך rbx: X – אסור לכתוב 4(arr) כי שיטת המיעון צריכה להיות או קבועה או עקיפה ופה זה מעורבב.

```
    lea (buff), %rbx
```

```
    movb 4(%rbx), %al
```

ערך rax: 0x42

```
    movb 7(%rbx), %al
```

ערך rax: 0x0

```
    lea (arr), %rbx
```

```
    mov %bh, %al
```

```
    xor %al, %sil
```

```
    shr $5, %rsi
```

ערך rsi: 0x5

```
    movw -4(%rbx, %rsi, 2), %dx
```

ערך dx: 0x4B1D

```
    shl $1, %rsi
```

```
    movb $0x68, b
```

```
    addb (%rbx, %rsi, 2), b
```

ערך הבית b (הבית של מהווה פניה אליו): X – לא אפשרי ששני האופרנדים יגשו לזיכרון

```
mov $0xFFFF00, %rax
shr $8, %rax
inc %ax
```

ערך rax: 0x0

```
movw arr+3, %ax
ror $2, %ax
```

ערך rax: 0x880

```
xor %ax, %ax
incb %ax
```

ערך rax: X – ax בגודל שני בתים לכן incb שפועלת על בית אחד לא תעבוד.

```
mov $a, %rcx
lea key, %rbx
movq (%rbx), %rbx
mov $0x40, %si
dec %rcx
movl %ebx, 2(%rcx)
```

ערך הבית 4+a (הבית ש- 4+a מהווה פניה אליו): 0x09

```
movb $78, b
```

ערך הבית b (הבית ש- 0x4E מהווה פניה אליו): 0x4E

```
movq $arr, b
```

ערך הבית b (הבית ש- 0xEF מהווה פניה אליו): 0xEF

```
movswq (b), %rdx
```

ערך rdx: 0xFFFFFFFFFFFFFFFFBEEF

```
mov $0xAAAA, %ax
cwd
```

ערך rdx: 0xFFFFFFFFFFFFFFFF

```
movw $-0x9F, a
idivw a
```

ערך eax: 0x89

ערך edx: 0xFFFFF1C

```
movq $0x123, (b)
imul $3, b, %rdx
```

ערך rax: 0x89

ערך rdx: 0x369

```
xor %rax, %rax
mov $0xfc, %ax
mov $4, %bl
mov $015, %rdx
imulb %bl
```

ערך al: 0xF0

ערך dl: 0xD

```
leaq $0x40FE67, %rdx
```

ערך rdx: X – האופרנד הראשון חייב להתייחס למקום בזכרון.

שאלה 2 – תרגום מ C לאסמבלי:

לפניכם קטעי קוד בשפת C עליכם לתרגם כל קטע בשפת C לאסמבלי על ידי השלמת המקומות שמסומנים בקו. אם כל השורה מסומנת בקו עליכם להשלים את השורה בכל דרך שתמצאו, אך עם פקודה אחת בלבד! נתון ש-a ו-b הוגדרו כ int. מותר לכם להשתמש בכל רגיסטר עזר שתמצאו. מומלץ לעבור על "אופטימיזציה אריתמטית" מתרגול 2, ולראות דוגמאות לפני המעבר על השאלה. הערה 1: בשורה הרביעית הרווח אחרי lea אינו טעות. אין להשלים שם ערך. זהו רמז (וחלק מהסינטקס). הערה 2: נזכיר כי '~' בשפת C היא הפעולה not. על מנת למנוע בלבול מסופקת לכם **דוגמה** בשורה הראשונה:

קוד בשפת C	קוד אסמבלי
a += b;	movl <u>b</u> , %eax addl <u>%eax</u> , <u>a</u>
a = a / 16;	sarl \$4, a
a = 3*a;	movl a, %eax lea (%eax, %eax, 2), %eax mov %eax, a
b = b*8;	movl b, %ebx lea (, %ebx, 8), %ebx mov %ebx, b
if (a >= 0) b = 0; else b = -1;	movl a, %eax cdq movl %edx, b
a = b*2 - 24 + a;	movl a, %eax movl b, %ebx leal -24(%eax, %ebx, 2), %eax mov %eax, a
a--	decl a
a = ~(1<<16)	movl \$0x10000, %eax notl %eax mov %eax, a
a = a*a*a*a;	movl a, %eax imull %eax, %eax imull %eax, %eax mov %eax, a

שאלה 3 – לולאות ומספרים:

בשאלה זו נשתמש במספרים חסרי סימן (unsigned).
בנוסף, נניח כי הוגדר משתנה $n > 0$ שגודלו 16 ביט ושכל ה-General Purpose Registers מכילים 0 בתחילת התוכנית (הכוונה היא לרגיסטרים שמשתמשים בהם לחישובים ולא לרגיסטרים מיוחדים כמו rip או rflags)
קורנליוס האיום כתב את קטע קוד הבא:

```
_start:
    xor %ax, %ax //ax = 0x0
    mov $1, %bx //bx = 0x1
    mov (n), %cx //cx = n

.L1:
    mov %bx, %r9w //r9w = bx
    imul %bx, %r9w // r9w = bx^2
    imul %bx, %r9w // r9w = bx^3
    add %r9w, %ax //ax += bx^3
    inc %bx //bx++
    dec %cx //cx--
    test %cx, %cx
    jne .L1
END:
```

1. נתון שבתחילת התוכנית $n = 10$ (בעשרוני).
מה יהיה ערך רגיסטר **ax** בסיום קטע התוכנית (בעת ההגעה לתווית END)? כתבו את התשובה גם בבסיס דצימלי וגם בהקסדצימלי (כתבו את כל הבתים שלו ב-hexa)?

$ax=3025=0x0BD1$

2. איזו נוסחה/ביטוי מתמטי מחשב קטע הקוד הנ"ל?

$$\sum_{i=1}^{10} i^3$$

3. יהודית שבאה לבקר את קורנליוס שמה לב שעבור $n = 55$ מוחזרת תשובה לא נכונה. מה הסיבה לכך? מהו המספר הגדול ביותר שניתן לשים ב-n בתחילת הריצה, ועדיין לקבל תשובה נכונה?

נרצה שיתקיים $\frac{n^2(n+1)^2}{4} = \sum_{i=1}^n i^3 \leq 65535 = 0xFFFF$, כי אחרת נגרם overflow

והתשובה לא נכונה. נקבל כי התשובה היא $n = 22$ כי:

$$\frac{n^2(n+1)^2}{4} \leq 65535 \Rightarrow n^2(n+1)^2 - 262140 \leq 0 \Rightarrow (n(n+1) + 2\sqrt{65535})(n(n+1) - 2\sqrt{65535}) \leq 0 \Rightarrow n \leq 22.133$$

4. סיוון, האויבת של יהודית, רצתה להראות שהיא הכי טובה. לכן הציגה את הקוד שלה לפתרון הנוסחה:

```
_start:
    xor %rax, %rax
    mov $1, %bx
    mov (n), %cx
```

```
.L1:
    mov %bx, %r9w
    imul %bx, %r9w
    imul %bx, %r9w
    add %r9d, %eax
    inc %bx
    dec %cx
    test %cx, %cx
    jne .L1
```

END:

ענו על סעיף 3 שוב, הפעם בהתייחס לקוד של סיוון.

כעת אנו משתמשים ב-eax בתור הרגיסטר שיחזיק את הסכום, לכן נדרוש ש-

$$\frac{n^2(n+1)^2}{4} = \sum_{i=1}^n i^3 \leq 0xFFFFFFFF$$

לכן, באותו אופן כמו בסעיף 3, נפתור את אי-השיוויון ונקבל שהערך המקסימלי עבור n הוא $n = 361$.

5. השלימו את השורות הבאות, כך שיתקבל קוד חסר לולאות שיחזיר את ב-rax את התוצאה של הנוסחה

מסעיף 2 בצורה נכונה לכל n חסר סימן בגודל 16 ביט. כמובן הניחו כי n מוגדר לכם מראש ב-section

אחר ואין צורך להגדירו. ניתן להוסיף שורות, אך קוד עם יותר מ-5 פקודות יקבל ניקוד חלקי בלבד.

_start:

```
movzqw (n), %rcx

leaq 1(%rcx), %rax

mulq %rcx

shrq $1, %rax

mulq %rax
```

END: